

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobce: **O. K.**, narozený dne X
státní příslušnost Ukrajina
bytem v ČR X
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Císařem
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2021, č. j. OAM-322/ZA-ZA11-K02-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2021, č. j. OAM-322/ZA-ZA11-K02-2021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“) zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce v podané žalobě předně uvedl, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Poukázal zejména na skutečnost, že napadené rozhodnutí není v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) náležitě odůvodněno a je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
3. Dále žalobce namítl, že žalovaný při zjišťování stavu věci porušil ustanovení § 3 správního řádu a navíc nepřezkoumal jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany v souladu se zákonem a zamítl ji jako zjevně nedůvodnou, čímž jej připravil o možnost bránit se proti meritornímu rozhodnutí ve věci, jakož i o možnost vyčkat na rozhodnutí soudu o podané žalobě, aniž by musel žádat o odkladný účinek.
4. Rovněž žalobce uvedl, že žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, a že dospěl k závěru o účelovosti podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, aniž by zmínil jakékoliv skutečnosti, které jej k tomuto závěru vedly, když důvody spočívající ve strachu z vážné nemoci a jejích následků podle žalobce rozhodně nejsou způsobilé, aby je žalovaný cynicky označil za účelové.
5. Žalobce také namítl, že žalovaný nesprávně automaticky aplikoval ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu pouze proto, že žalobce pochází z Ukrajiny, čímž si značně zjednodušil práci. Uváděl totiž humanitární důvody, které jej vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a tyto i písemně doložil, avšak žalovaný je nesprávně vyhodnotil a konstatoval, že uváděné důvody nejsou azylově relevantní, a že se žalobce může nadále léčit na Ukrajině. K uvedeným důvodům humanitární povahy žalovaný podle žalobce neobstaral ani žádné podklady a učinil o nich závěr zcela spekulativně, aby je bylo možné podřadit právě pod ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu.
6. K závěru žalovaného o tom, že žalobce nesdělil takové informace, které by byly relevantní pro řádné a meritorní projednání jeho žádosti, upozornil žalobce na články 195 až 219 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané v roce 1992 Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, z níž v podané žalobě rovněž citoval.
7. Následně žalobce uvedl, že přdestřel žalovanému zcela jasné skutečnosti, které svědčí o nezbytnosti řádného posouzení jeho žádosti, spočívající v jeho strachu o život v důsledku přerušení léčby rakoviny ve fázi po chemoterapii a neschopnosti domovské země léčbu uspokojivě dokončit, přičemž dle jeho názoru je takový důvod azylově relevantní.
8. Závěrem podané žaloby tak žalobce s ohledem na výše uvedené navrhl zdejšímu soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a přiznal mu náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 6. 9. 2021 shrnul obsah žalobcem podané žaloby a následně uvedl, že s žalobními námitkami nesouhlasí, a že při rozhodování vzal v úvahu žalobcem tvrzené skutečnosti, ke kterým shromáždil relevantní a aktuální informace o situaci na Ukrajině, a tedy vycházel z dostatečně zjištěného stavu

- věci. Přijaté řešení podle něj odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno.
10. Následně žalovaný odkázal na ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu a ustanovení § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**vyhláška**“) a dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70. K tomu poté konstatoval, že hlavní odpovědnost za prokázání nedodržování mezinárodních závazků a porušování práv občanů bezpečných zemí leží právě na samotných žadatelích o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však podle něj uvedeným požadavkům pro unesení důkazního břemene a břemene tvrzení v řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nedostál.
 11. Dále žalovaný podotkl, že žalobci byla v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu poskytnuta možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, včetně vyjádření námitek proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce se však podle žalovaného s podklady rozhodnutí seznámit nechtěl, uvedl, že situace na Ukrajině je mu známa, a následně navrhl doplnění podkladů rozhodnutí o podklady vypovídající o jeho aktuálním zdravotním stavu.
 12. Ke strachu žalobce z jeho nemoci poté žalovaný odkázal na své hodnocení uvedené na stranách 3 až 7 napadeného rozhodnutí a shrnul, že žalobce se nenachází v přímém a bezprostředním ohrožení života, není v jeho případě plánována ani žádná operace či jiný závažný lékařský zákrok, zdravotní stav jej v podstatě nijak neomezuje a je i nadále praceschopným.
 13. Na závěr svého vyjádření tak žalovaný s ohledem na výše uvedené navrhl zdejšímu soudu, aby podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah správního spisu

14. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
15. Žalobce podal dne 14. 5. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž následně byl žalovaným vyzván k poskytnutí údajů k této žádosti a rovněž předvolán k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany. Údaje k podané žádosti poskytl žalobce dne 20. 5. 2021, když mimo jiné uvedl, že je narozen X ve městě X ve Volyňské oblasti na Ukrajině, je státním příslušníkem Ukrajiny, X národnosti, dorozumí se ukrajinsky, rusky a částečně také česky, je X vyznání, nemá politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny, politicky se neangažoval a je svobodný a bezdětný. Jako poslední místo bydliště ve vlasti uvedl adresu ve městě X, kde žil se svou matkou v jejím bytě, ačkoliv má rovněž ve městě X i byt ve svém vlastnictví. K průběhu cesty do České republiky se vyjádřil tak, že z Ukrajiny naposledy vycestoval autobusem dne 14. 10. 2019 na základě českého víza, které platilo od července 2018 a vypršelo v roce 2020. Do České republiky vstoupil dne 15. 10. 2019 a od té doby nikam nevycestoval. Rovněž uvedl, že předtím byl v Německu a Polsku jako turista a v Polsku taktéž v letech 2013 až 2014 pracoval. V České republice je od července 2018 až do současnosti trvale. V letech 2013 až 2014 měl uděleno polské pracovní vízum a od července 2018 do ledna 2020 také české pracovní vízum, které mu nebylo prodlouženo, a dostal výjezdní příkaz, přičemž měl vycestovat do 13. 5. 2021. V České republice ani v jiných státech dosud nežádal o udělení mezinárodní ochrany. Konstatoval také, že má rakovinu varlat a léčí se v Praze, přičemž X. V lednu 2021 podstoupil chemoterapii a v současné době dochází na kontroly k onkologovi a

endokrinologovi, přičemž každé tři týdny dostává injekci testosteronu. Nemá však žádná zdravotní omezení, je soběstačný a nemá ani žádné jiné zdravotní potíže. Také uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá ze zdravotních důvodů, když na Ukrajině nemá možnost se léčit.

16. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany konaném dne 20. 5. 2021 za účasti tlumočnice ruského jazyka žalobce blíže rozvedl skutečnosti uvedené v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. Konkrétně uvedl, že původně přijel do České republiky pracovat. Potvrdil rovněž, že ve vlasti neměl problémy se státními orgány nebo bezpečnostními složkami, naopak u policie pracoval. Nikdy nebyl ani trestně stíhán, a neměl problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení a problémy neměl ani při vycestování z vlasti. Dále vypověděl, že jeho zdravotní potíže začaly v říjnu 2020 a od té doby jednou za tři měsíce chodí na kontroly k onkologovi a jednou za tři týdny dostává injekci testosteronu. Rakovina mu byla diagnostikována v listopadu 2020 a v říjnu 2020 podstoupil X. V současné době užívá také komplex amerických vitaminů, které mu schválil onkolog. Od českých lékařů však žádné předepsané léky nemá, kromě zmíněného testosteronu, na který dostává předpis, aby si ho mohl koupit. Na dotaz žalovaného ohledně prognózy zdravotního stavu odpověděl, že během prvního roku si musí každé tři měsíce kontrolovat onkomarkery a poté onkolog rozhodne o dalším postupu. Pokud bude vše v pořádku, počet injekcí se zmenší a testosteron bude dostávat jednou za půl roku do konce života. Dále vypověděl, že v jeho případě není plánován žádný další lékařský zákrok a jeho léčba tedy spočívá v docházení na kontroly k onkologovi a v aplikaci testosteronu. Také žalobce dal žalovanému souhlas s nahlížením do své zdravotní dokumentace a vyhotovení kopií a rovněž zmínil, že jeho zdravotní stav jej v běžném životě nijak neomezuje. K dotazu žalovaného na důvod, pro který se nemůže léčit na Ukrajině, poté uvedl, že tam nejsou takoví odborníci a navíc nemá smysl se léčit na Ukrajině, když se už půl roku léčí v České republice a lékařská zpráva o jeho nemoci je od začátku do konce v České republice. Také v této souvislosti podotkl, že když onemocněl, zjišťovala jeho matka možnosti případné léčby na Ukrajině a zjistila, že taková možnost není. Navíc na Ukrajině není ani jistota, že případná chemoterapie v budoucnu bude odpovídat všem požadavkům. Nevěděl však, kam se jeho matka obrátila a on sám se na nikoho neobracel. Kromě toho rovněž zmínil, že má právo na zdravotní péči v místě bydlení a on v současné době bydlí v České republice. Následně žalobce uvedl, že si nemůže pobyt na území České republiky legalizovat jiným způsobem než žádostí o udělení mezinárodní ochrany, jelikož se o to pokusil, ale jeho žádost byla zamítnuta. V České republice totiž porušil zákon, když X. Zaplatil za to pokutu, ale domnívá se, že tento přestupek ovlivnil rozhodnutí, ačkoliv přesně nevěděl, co v daném rozhodnutí bylo uvedeno. Kromě toho se v České republice jiné trestné činnosti nedopustil. V České republice nemá ani žádné příbuzné nebo blízké, bydlí v pronajatém bytě s kamarády a žije z úspor, přičemž naposledy v České republice pracoval v září roku 2020. Ohledně svých představ o budoucnosti sdělil, že se mu v České republice líbí a chtěl by zde žít. Popřel také, že by mu ve vlasti hrozilo v současné době nějaké nebezpečí. Na závěr pohovoru nechtěl uvést žádné další skutečnosti a doložil žalovanému lékařské zprávy.
17. Součástí správního spisu byla rovněž zdravotní dokumentace týkající se žalobce, ze které se podává, že žalobce byl od 18. 9. 2020 do 22. 9. 2020 hospitalizován, přičemž

- mu byla provedena X. Dále byl žalobce hospitalizován od 2. 11. 2020 do 6. 11. 2020 a od 23. 11. 2020 do 27. 11. 2020 s diagnózou smíšeného germinálního tumoru varlete vlevo a byla mu podána chemoterapie (další cyklus chemoterapie byl stanoven na 14. 12. 2020). Ze zdravotní dokumentace se také podává, že žalobce byl doporučen k substituci testosteronu a podstoupil dne 11. 5. 2021 urologické vyšetření, při němž zvolil variantu Sustanon á 3 týdny a Sustanon mu byl také aplikován.
18. Za účelem posouzení žádosti žalobce si žalovaný opatřil i opis z evidence rejstříku trestů fyzických osob týkající se žalobce, jehož obsahem byl 1 záznam o odsouzení, a součástí správní spisu byl také písemný materiál ze dne 8. 8. 2020, označený jako „Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, Stav: srpen 2020“ (dále jen „**zpráva o hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu**“). Z tohoto písemného materiálu se poté mimo jiné podává, že Ukrajina splňovala s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a mohla být nadále zařazena na seznamu bezpečných zemí původu.
 19. Ve správním spisu se dále nacházel písemný materiál ze dne 1. 3. 2021, označený jako „Ukrajina, Informace MZV ČR, č.j. 102763-6/2021-LPTP ze dne 22. února 2021, k č.j. MV- 4158-5/OAM-2021 – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“ (dále jen „**informace MZV ČR**“) a správní spis obsahoval i písemný materiál ze dne 7. 5. 2021, označený jako „Ukrajina, Informace Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO), únor 2021 – Zjišťovací mise: reforma zdravotnictví a ekonomický přístup ke zdravotní péči“, týkající se mimo jiné reformy zdravotnictví na Ukrajině a úhrady onkologické léčby. Z tohoto písemného materiálu se poté podává, že v roce 2017 byl na Ukrajině přijat zákon o reformě systému zdravotní péče, a že většina aspektů léčby byla dospělým onkologickým pacientům poskytována zdarma, ale dražší a účinnější léky nejsou dostupné.
 20. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný umožnil žalobci, aby se seznámil s podklady rozhodnutí. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 16. 7. 2021 se podává, že žalobce se nechtěl s podklady seznámit s tím, že situaci na Ukrajině zná. Doplnil také informace o svém aktuálním zdravotním stavu, když uvedl, že každé 4 měsíce se musí podrobit lékařské prohlídce za účelem zjištění, zda již nemá metastáze. Rovněž odkázal na ambulantní lékařskou zprávu, podle které se jeho zdravotní stav zlepšuje. Pouze by měl docházet na pravidelnou kontrolu a jednou za tři měsíce dostává dávku testosteronu dle doporučení endokrinologa. Žádné další specializované vyšetření ani operace v plánu neměl. Dále na dotaz žalovaného odpověděl, že si konkrétně neověřoval dostupnost užívaných testosteronových injekcí na Ukrajině, ale zřejmě dostupné budou. Doložil také ambulantní zprávu o klinickém vyšetření ze dne 9. 6. 2021 a průvodní list k rentgenovému vyšetření ze dne 9. 6. 2021.
 21. Následně tedy žalovaný vydal napadené rozhodnutí, k jehož převzetí byl žalobce předvolán. S napadeným rozhodnutím byl žalobce seznámen v ruském jazyce dne 5. 8. 2021 a stejného dne si převzal i originální výtisk tohoto rozhodnutí, jak se podává z protokolu o předání rozhodnutí odboru azylové a migrační politiky MV ČR ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky ze dne 5. 8. 2021.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „**procedurální směrnice**“), a dospěl k následujícím závěrům, přičemž vycházel z následující právní úpravy.
23. Podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu *se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
24. Podle ustanovení § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
25. Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu *se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.*
26. Zdejší soud předně podotýká, že předmětem přezkumu v této věci je rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, jelikož dospěl k závěru o naplnění podmínek ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu. Zákon o azylu v případě zjevně nedůvodných žádostí dle ustanovení § 16 zákona o azylu počítá s aplikací tzv. konceptu bezpečných zemí (bezpečná země původu, bezpečná třetí země a evropsky bezpečná třetí země). Tyto pojmy jsou definovány v ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu (bezpečná země původu), ustanovení § 2 odst. 1 písm. l) zákona o azylu (bezpečná třetí země) a ustanovení § 2 odst. 1 písm. m) zákona o azylu (evropsky bezpečná třetí země). Seznam takových zemí poté obsahuje vyhláška.
27. Aby mohl žalovaný aplikovat ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, byl povinen prokázat, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu. Žalovaný předně vyšel z toho, že dle ustanovení § 2 bodu 24 vyhlášky považuje Česká republika Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů za bezpečnou zemi původu.
28. Za účelem posouzení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině si poté žalovaný opatřil i další podklady, jejichž výčet uvedl zejména na straně 3 napadeného

- rozhodnutí. Konkrétně vycházel z informace MZV ČR a zprávy o hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu. Na základě zjištění z uvedených podkladů následně žalovaný dospěl k závěru, že Ukrajina s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí bezpečnou zemí původu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. S tímto závěrem se zdejší soud ztotožňuje.
29. Dále považuje zdejší soud za vhodné odkázat na závěry judikatury Nejvyššího správního soudu, vyjádřené např. v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2021, č. j. 4 Azs 81/2021-45, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „*Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že oproti jiným azylovým řízením je u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Shodný závěr Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS: „Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu - dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země - srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [pozn. soudu - dnes § 16 odst. 2]. Žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu tedy musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu brozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“* (Obdobně též např. v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 328/2020-27.) Jelikož tedy žalobce pochází z Volyňské oblasti, která byla plně pod kontrolou ukrajinské vlády a nebyla dotčena válečným konfliktem probíhajícím na východě země, bylo na žalobci, aby prokázal, že ve vztahu k němu není Ukrajina bezpečnou zemí původu.
30. Žalobce však v průběhu řízení o své žádosti o udělení mezinárodní ochrany neprokázal, že Ukrajinu nebylo možné považovat ve vztahu k němu za bezpečnou zemi původu a tato skutečnost nebyla prokázána ani žádným jiným způsobem.
31. Co se týče zdravotních potíží žalobce, zabýval se jimi žalovaný zejména na stranách 5 a 6 napadeného rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru o bezpředmětnosti jeho obav z nedostupnosti léčby na Ukrajině. V tomto ohledu zdejší soud předně podotýká, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu nemůže být nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2022, č. j. 8 Azs 155/2020-76). Dále považuje zdejší soud za vhodné odkázat na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Azs 42/2022-32, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „*Jak Nejvyšší správní soud pravidelně uvádí, zdravotní stav žadatele může sloužit jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany (konkrétně doplňkové ochrany) jen výjimečně, a to v případě, kdy by jinak došlo k porušení čl. 3 Úmluvy (srov. např. rozsudky ze dne 30. 5. 2019, č. j. 7 Azs 435/2018-32, bod 20, nebo ze dne 2. 7. 2020, č. j. [10 Azs 437/2019-83](#), body 13-14).*“ (Srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze

- dne 2. 8. 2018, č. j. 6 Azs 98/2018-22, bod 17, a rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 13. 12. 2016, *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10.)
32. Žalobce sám ve vztahu ke svému zdravotnímu stavu potvrdil, že se jeho stav zlepšuje, dochází pouze na kontrolní vyšetření a podávání testosteronu, žádná další specializovaná vyšetření nebo operace nemá v plánu a v běžném životě není svým zdravotním stavem nijak omezen. Navíc žalobce ohledně nedostupnosti péče na Ukrajině uvedl toliko zcela obecná tvrzení, a zároveň připustil, že jím užívané testosteronové injekce zřejmě budou na Ukrajině rovněž dostupné. Dostupnost onkologické léčby na Ukrajině poté implicitně vyplývala i z žalovaným opatřených informací o zemi původu. Ačkoliv tedy zdejší soud rozhodně nechce zdravotní stav žalobce zlehčovat, nelze dle jeho názoru s ohledem na uvedené skutečnosti než uzavřít, že v případě žalobce se nejedná o takový výjimečný případ zmíněný ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu. Zdravotní stav žalobce tak ke dni vydání napadeného rozhodnutí nemohl sloužit jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany, ani jím nemohlo být prokázáno, že Ukrajinu nebylo možné ke dni vydání napadeného rozhodnutí považovat ve vztahu k žalobci za bezpečnou zemi původu.
33. Se zřetelem na výše uvedené tedy lze dovodit, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí byl na místě závěr žalovaného o zamítnutí žádosti žalobce jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu.
34. Dále je třeba připomenout, že v případě existence důvodů pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu správní orgán v souladu s ustanovením § 16 odst. 3 zákona o azylu neposuzuje důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 13 a 14 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany podle ustanovení § 14b zákona o azylu. Stejně tak správní orgán v takovém případě neposuzuje ani to, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle ustanovení § 14a zákona o azylu (srov. též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020-36, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2022, č. j. 4 Azs 380/2021-30).
35. K obecným námitkám žalobce uvedeným v žalobě ohledně porušení jednotlivých zákonných ustanovení poté zdejší soud uvádí, že v postupu žalovaného pochybení neshledal. Rozsah odůvodnění napadeného rozhodnutí je odpovídající jeho výroku, přičemž výklad zákona ze strany žalovaného v těchto ohledech zdejší soud neshledal chybným. Zároveň má zdejší soud za to, že žalovaný ke dni vydání napadeného rozhodnutí zjistil řádně všechny rozhodné okolnosti a vyšel z řádně zjištěného skutkového stavu, když provedl s žalobcem pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, při němž žalobci umožnil sdělit veškeré skutečnosti týkající se jeho žádosti. Rovněž si žalovaný za účelem posouzení, zda je Ukrajina bezpečnou zemí původu, opatřil dostatečné množství informací, které splňovaly požadavky kladené na takové informace judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81), neboť tyto informace byly ke dni vydání napadeného rozhodnutí relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné.
36. Naproti výše uvedenému však zdejší soud musel při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016,

- č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednit okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejší soud totiž nemohl nevidět, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. V důsledku tohoto konfliktu z Ukrajiny odešly do okolních států milióny uprchlíků a další stále utíkají. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 svým rozsahem, intenzitou bojů a dopadem na dotčené civilní obyvatelstvo obdobu. Přestože žalobce na tuto skutečnost sám nepoukázal, zdejší soud jí zohlednil z vlastní iniciativy. Přihlédl přitom k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.
37. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notoriitou), kterou není třeba dokazovat.
38. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro meritorní posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak již s ohledem na aktuální situaci, kdy Ukrajinu jako celek již nepochybně nelze považovat za bezpečnou zemi původu, neobstojí a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, bude vyžadovat rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], když žalovaný při svém rozhodování vycházel z vyhlášky a informací, které nemohly reflektovat současnou situaci v zemi, kde aktuálně probíhá válečný konflikt, který zasahuje celé území Ukrajiny.
39. K tomu zdejší soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 – 31, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „*Při soudním přezkumu se přitom soud k námitce neaplikovatelnosti § 16 odst. 2 zákona o azylu zabývá kromě existence vyvratitelné domněnky, že pro daného žadatele země původu není bezpečná, také tím, zda daná země splňuje jednotlivá kritéria bezpečnosti, jak je vymezuje Příloha I procedurální směrnice a § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Zkoumá také, zda informace o zemi původu založené ve správním spisu dokládají, že tato země skutečně splňuje kritéria bezpečnosti. Dle všeobecně známých informací o změně bezpečnostní situace na Ukrajině je zřejmé, že v zemi dochází k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, a celé území Ukrajiny proto nadále nesplňuje jedno z kritérií bezpečnosti. Informace o zemi původu založené ve spise a pocházející z dubna a srpna 2020 z logiky věci (neboť napadené rozhodnutí i napadený rozsudek byly vydány před počátkem války, která zasáhla celé ukrajinské území) nemohou dokládat, že Ukrajina tato kritéria splňuje. Nemůže proto obstát teze, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu (k tomu obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021 - 31). Nic na tom nemění ani skutečnost, že její území se s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů nachází na seznamu bezpečných zemí původu stanovených ve vyhlášce č. 328/2015 Sb. Je na žalovaném, aby vyhlášku novelizoval. Ostatně čl. 37 odst. 2 procedurální směrnice ukládá členským státům zajistit pravidelný přezkum situace ve třetích zemích označených jako bezpečné (a § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví, že žalovaný je povinen přezkoumat seznamy zemí stanovené vyhláškou nejméně jedenkrát v kalendářním roce). S ohledem na změnu bezpečnostní situace, která je všeobecně známou skutečností, a ke které soud přihlédl, přestože nastala až po vydání rozsudku krajského*

soudu, neboť stěžovatelčin nucený návrat do země původu by mohl být v rozporu se zásadou non-refoulement, bude nyní povinností žalovaného, aby se žádostí stěžovatelky meritorně zabýval. Není tedy nadále na místě, aby postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť Ukrajinu již nelze považovat za bezpečnou zemi původu. Nejvyšší správní soud nepředjímá, jak žalovaný žádost meritorně posoudí, přestože existence důvodných obav z hrozby vážné újmy v podobě vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu odůvodňuje (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle § 14a ve spojení s § 14a odst. 2 zákona o azylu.“

40. Podle zdejšího soudu by tak návrat žalobce do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non-refoulement*.
41. Žalovaný se tedy v dalším řízení s ohledem na změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zaměří na meritorní posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany.
42. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany meritorně posoudí, jakkoliv důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a ve spojení s ustanovením § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
43. Zdejší soud si je jistě vědom i existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a také ustanovení § 6 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého *podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany.* To nicméně nemůže nic změnit na závěru zdejšího soudu, že v současné situaci není možné žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítnout jako zjevně nedůvodnou.

VI. Závěr a náklady řízení

44. Zdejší soud tedy ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí zrušil **podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.** a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, **neboť** s ohledem na aktuální situaci vyžaduje skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, rozsáhlé a zásadní doplnění. Na závěr je již pouze nutné dodat, že ačkoliv žalobce výslovně žádal nařízení jednání, rozhodl zdejší soud ve věci samé bez jednání, neboť rozhodl právě podle citovaného ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jež takový postup umožňuje, když současně nepovažoval v tomto případě nařízení jednání za nezbytné.
45. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalobce ve věci sice měl plný úspěch, proto by mu jinak náhrada nákladů řízení v zásadě náležela, avšak v tomto případě uspěl pouze na základě výjimečných

skutečností, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, a tudíž je žalovaný nemohl při svém rozhodování zohlednit. Tuto situaci pak lze nepochybně považovat za důvod zvláštního zřetele hodný, pro který soud může výjimečně náhradu nákladů řízení nepřiznat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 7 Azs 357/2021-23). Žalovaný ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 13. prosince 2022

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce